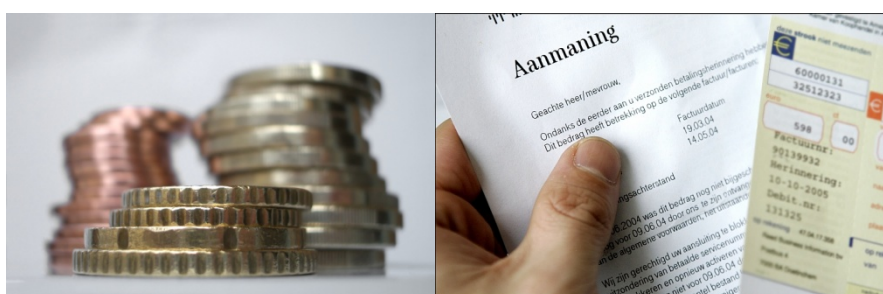

Beleidsplan Integrale Schuldhulpverlening

2012 - 2016

Gemeente Stichtse Vecht

Mei 2012

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
1.1 Aanleiding	3
1.2 Maatschappelijk en financieel belang	3
2. Algemeen beleidskader	4
2.1 Afbakening beleidsnota	4
2.2 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening	5
2.3 Relatie met andere beleidsdocumenten	5
2.4 Definities	6
2.5 Visie	6
3. Beleidsuitgangspunten	7
3.1 Integrale benadering	7
3.2 Brede toegankelijkheid	7
3.3 Individueel maatwerk	8
3.4 Aandacht voor preventie en nazorg	9
3.5 Kwaliteitsborging	9
3.6 Korte wacht en doorlooptijden	10
3.7 Aandacht voor financiële zelfredzaamheid	10
4. Financiën	11
5. Vervolg	11

Bijlagen

Bijlage 1: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

Bijlage 2: Schuldhulpverlening intern uitvoeren vs. aanbesteden

Bijlage 3: Beknopt cijfermatig overzicht

1. Inleiding

1.1 Aanleiding

Vershillende ontwikkelingen vormen de aanleiding voor het opstellen van dit beleidsplan integrale schuldhulpverlening. Een belangrijke ontwikkeling is dat de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) op 7 februari 2012 definitief is aangenomen en met ingang van 1 juli 2012 in werking treedt. Deze wet geeft gemeenten de wettelijke verantwoordelijkheid voor schuldhulpverlening. Gemeenten worden verplicht gesteld een beleidsplan op te stellen dat richting geeft aan de integrale schuldhulpverlening aan de inwoners van de gemeente. Het beleidsplan moet door de gemeenteraad worden vastgesteld en het college is verantwoordelijk voor de uitvoering van het plan (zie bijlage 1: Wet gemeentelijke schuldhulpverlening).

Een tweede ontwikkeling is dat steeds meer mensen een beroep doen op schuldhulpverlening. Bovendien krijgen mensen steeds hogere schulden en worden schuldensituaties steeds complexer. Dit terwijl de gemeente wordt geconfronteerd met forse bezuinigingen. Zo vielen de extra rijksmiddelen - die van 2009 tot en met 2011 beschikbaar waren gesteld -, per 1 januari 2012 weg en zijn de gemeentelijke budgetten schuldhulpverlening met 5% geslonken. Het gevolg is dat het budget schuldhulpverlening 40% tot 50% is geslonken ten opzichte van voorgaande jaren. Er zal dus meer moeten worden gedaan met minder.

Een derde ontwikkeling is dat de huidige contracten met de uitvoeringspartner PLANgroep op 31 december 2012 aflopen en niet meer kunnen worden verlengd. De uitvoering van schuldhulpverlening zal daarom in het najaar van 2012 opnieuw moeten worden aanbesteed. Dit beleidsplan en de beleidsregels die hieruit voortvloeien zullen als basis fungeren voor het programma van eisen bij de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure.

Al deze ontwikkelingen (de nieuwe Wgs, het toenemende beroep op schuldhulpverlening en de toenemende complexiteit, de bezuinigingen en het aflopen van de bestaande overeenkomsten) zorgen ervoor dat nu het moment is dat er strategische keuzes moeten worden gemaakt. In dit beleidsplan zal hiervoor de basis worden gelegd en worden de hoofdzaken van het door de gemeente te voeren beleid vastgelegd.

1.2 Maatschappelijk en financieel belang

Het is voor Stichtse Vecht van maatschappelijk en financieel belang dat inwoners met problematische schulden worden geholpen. Van maatschappelijk belang, omdat problematische schulden zeer diep ingrijpen op het privéleven van mensen en veel andere problemen teweeg brengen, zoals huisuitzettingen, psychische klachten, eenzaamheid en sociale isolatie. Ook zijn schulden een risicofactor om in de criminaliteit te geraken en vormen schulden een belemmering om te participeren in de samenleving.

Hulpverlening voor al deze 'nieuwe' problemen kost geld. Het aantal schuldenaren stijgt, waardoor dit in de toekomst nog meer geld gaat kosten. Tenzij er voor gekozen wordt om vroegtijdig in te grijpen en het probleem 'aan de voorkant' en 'integraal' aan te pakken. Zo kan een kleine investering in preventie en nazorg er voor zorgen dat grotere of nieuwe schulden en daarmee aanverwante maatschappelijke problemen worden voorkomen. In dat geval kan de inzet van schuldhulpverlening indirect een besparing opleveren. Zo blijkt uit een empirisch onderzoek van onderzoeksbureau Regioplan en de hogeschool Utrecht naar de kosten en baten van schuldhulpverlening (titel: Schuldhulpverlening loont!) dat elke euro die gemeenten uitgeven aan schuldhulpverlening gemiddeld tussen de € 1,70 en € 2,60 aan kostenbesparing oplevert op zaken als uitkeringen (WWB, WW), dakloosheid, huisuitzettingen, maatschappelijke opvang, afsluiten gas water licht, maatschappelijk werk, GGZ en betalingsregelingen met woningcorporaties.

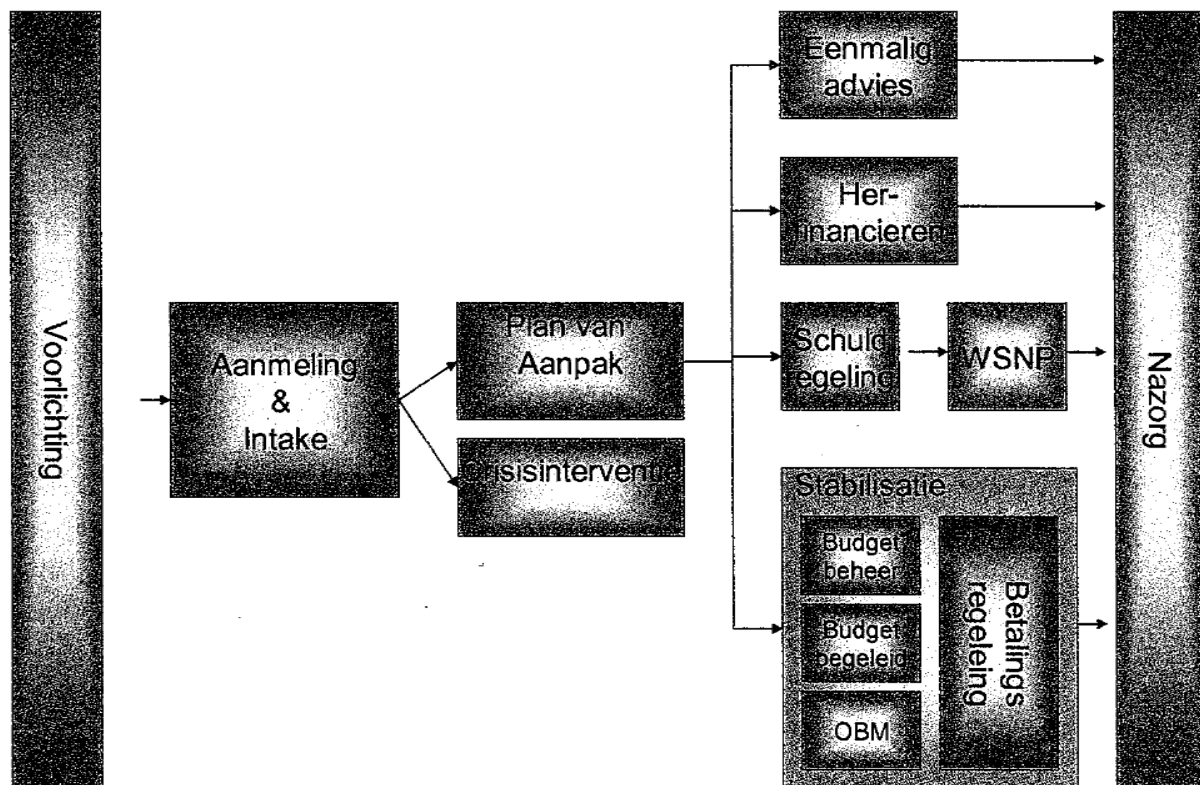
2. Algemeen beleidskader

2.1 Afbakening beleidsnota

Deze beleidsnota integrale schuldhulpverlening heeft een looptijd van 1 juli 2012 tot 1 juli 2016. Dit is in lijn met de Wgs die op 1 juli 2012 in werking treedt en voorschrijft dat de gemeenteraad het beleidsplan telkens voor een periode van maximaal vier jaar vaststelt. Conform de nieuwe wet schuldhulpverlening zal het beleidsplan jaarlijks worden geëvalueerd.

De beleidsnota beschrijft in hoofdlijnen op welke wijze schuldhulpverlening in Stichtse Vecht wordt vormgegeven en dient als basis voor beantwoording van de vraag welke dienstverlening wij bieden aan de inwoners van Stichtse Vecht. Op basis van dit plan zullen er door het college beleidsregels worden vastgesteld. Vervolgens zal in het najaar van 2012 de schuldhulpverlening worden aanbesteed voor een bepaalde periode (zie bijlage 2: afweging schuldhulpverlening zelf uitvoeren of schuldhulpverlening aanbesteden). De ingangsdatum van het nieuwe contract is 1 januari 2013.

Deze nota richt zich op de 'minnelijke' schuldhulpverlening. Er is in Nederland een stelsel van schuldhulpverlening dat bestaat uit een minnelijk en een wettelijk traject. Voor het minnelijke traject kunnen burgers een beroep doen op de gemeenten. Het wettelijke traject loopt via de rechter en is gebaseerd op de Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen (WSNP). Bij deze vorm van schuldhulpverlening is de rol van de gemeente beperkt tot de afgifte van een zogenaamde gemeentelijke schuldsaneringsverklaring. Voorwaarde voor toelating tot de Wsnp is dat de burger geprobeerd heeft om de schulden te regelen via een minnelijk schuldhulpverleningstraject. De minnelijke schuldhulpverlening is uitbesteed aan PLANgroep. Hieronder is schematisch weergegeven hoe de huidige dienstverlening eruit ziet:

2.2 Wet gemeentelijke schuldhulpverlening

In de nieuwe wet wordt de verantwoordelijkheid voor schuldhulpverlening decentraal neergelegd bij de gemeenteraad. De Raad krijgt in artikel 2 de opdracht een beleidsplan op te stellen dat richting geeft aan integrale schuldhulpverlening en aan het voorkomen dat personen schulden aangaan die ze niet kunnen betalen. Zoals aangegeven moet dit plan telkens voor een periode van ten hoogste vier jaar worden vastgesteld.

In het beleidsplan moeten (in ieder geval) de volgende onderwerpen uitgewerkt worden (artikel 2 lid 4 Wgs):

- a. welke resultaten de gemeente in de door het plan bestreken periode wenst te behalen;
- b. welke maatregelen de gemeenteraad en het college nemen om de kwaliteit te borgen van de wijze waarop de integrale schuldhulpverlening wordt uitgevoerd;
- c. het maximaal aantal weken dat de gemeente nastreeft met betrekking tot de in artikel 4, eerste lid, genoemde periode (zie bijlage 1);
- d. hoe schuldhulpverlening aan gezinnen met inwonende minderjarige kinderen wordt vormgegeven.

Kortom: in het beleidsplan moet nadrukkelijk aandacht zijn voor preventie, nazorg, het integrale karakter van schuldhulpverlening en de termijnen m.b.t. de wacht- en doorlooptijd. Verder moet de gemeente beleidsregels opstellen die regelen onder welke omstandigheden de toegang tot schuldhulpverlening kan worden ontzegd.

Stichtse Vecht voldoet al voor een groot deel aan deze vereisten die worden voorgeschreven door de Wgs. In hoofdstuk 3 zal hier nader op worden ingegaan. Er is alleen nog geen beleidsplan. Als dit beleidsplan door de gemeenteraad wordt vastgesteld voldoet Stichtse Vecht ook aan deze wettelijke verplichting.

Naast het feit dat Stichtse Vecht aan deze wettelijke plicht moet voldoen wordt dit beleidsplan benut om de uitgangspunten voor schuldhulpverlening voor de periode 2012 - 2016 helder uiteen te zetten. Met dit beleidsplan:

- wordt de huidige werkwijze verankerd;
- wordt er geschetst wat we willen bereiken en welke richting we willen opgaan;
- worden er maatregelen genomen om het gewenste resultaat te bereiken;
- wordt er een eerste basis gelegd voor het programma van eisen bij de voorbereiding van de aanbestedingsprocedure.

2.3 Relatie met andere beleidsdocumenten

Dit beleidsplan bouwt voort op een aantal bestaande beleidsdocumenten, zoals de bestaande overeenkomsten met PLANgroep en de tijdelijke bezuinigingsmaatregelen die in 2011 zijn genomen. Verder sluit dit plan aan bij de richtinggevende uitspraken die zijn gedaan in belangrijke gemeentelijke documenten, zoals de Contourennota, het Coalitieakkoord, het Collegeprogramma en het rapport Strategische Heroverweging. Bovendien is dit beleidsplan een uitwerking van bestaand, maar ongeschreven beleid. Het moment is nu om ongeschreven beleid te verankeren.

Ten slotte kan de Wgs niet los worden gezien van de andere grote transitie in het sociale domein. Met de introductie van de Wet Werken naar Vermogen (WWnV), decentralisatie dagbesteding AWBZ, Jeugdzorg, passend onderwijs én met het reeds gedecentraliseerde instrumentarium op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, worden gemeenten vanaf 2015 verantwoordelijk voor de zorg, het welzijn en de participatie van kwetsbare burgers. Schuldhulpverlening is bij uitstek een vraagstuk dat op het snijvlak van verschillende onderwerpen in het sociale domein ligt en waar synergievoordelen te behalen zijn.

Leidraad voor het Collegeprogramma en voor de gebundelde inzet om de genoemde decentralisaties een lokale inbedding te geven, vormt de versterking van de eigen kracht van burgers en de verbanden waarin zij leven. Een zelfredzame samenleving, waarin individuen, groepen en organisaties zelf hun weg weten te vinden en waar nodig elkaar stimuleren en ondersteunen, is het uitgangspunt voor welzijn en zorg in onze gemeente. Alle inwoners van Stichtse Vecht, met of zonder een beperking, moeten kunnen meedoen in de maatschappij. De gemeente zet in op versterking van de 'samenredzaamheid' van de lokale gemeenschap, op versterking van de 'civil society', zodat deze vitaal en veerkrachtig blijft. Op het brede terrein van maatschappelijke ondersteuning willen we van de

dure en vaak 'ontmoedigende' achterkant van de keten, naar de vóórkant, daar waar individuen en de verbanden waarin ze leven van nieuwe brandstof voorzien dienen te worden om vragen en problemen zoveel mogelijk op eigen kracht op te lossen. Daar waar de eigen kracht in aanzet achterblijft, daar waar de problemen van uiteenlopende aard zich veelal hebben opgestapeld, blijft het mobiliseren en versterken van die eigen kracht leidend, maar is er meer en intensiever ondersteuning noodzakelijk (vaak ook langduriger) met steviger coördinatie voor een sluitende aanpak. Voor die groep wil de gemeente een vangnet bieden, waarbij ook hier geldt dat dit vangnet toch vooral een springplank moet zijn.

2.4 Definities

Schuldhelpverlening

Conform de Wgs wordt de volgende definitie van schuldhelpverlening gehanteerd:

"Het ondersteunen bij het vinden van een adequate oplossing gericht op de aflossing van schulden indien redelijkerwijs is te voorzien dat een natuurlijke persoon niet zal kunnen voortgaan met het betalen van zijn schulden of indien hij in de toestand verkeert dat hij heeft opgehouden te betalen, alsmede de nazorg;"

Deze definitie is nader toegelicht in de Memorie van Toelichting:

"Schuldhelpverlening omvat zowel het voorkomen van problematische schulden (preventie), het helpen van een schuldenaar bij het vinden van een oplossing voor zijn problematische schulden als het voorkomen van terugval in de oude situaties (nazorg). Schuldhelpverlening dient een integraal karakter te hebben. Zowel materiële als immateriële aspecten maken onderdeel uit van schuldhelpverlening. Integrale schuldhelpverlening is een samenhangend hulpaanbod van preventie tot en met zorg gericht op zowel de financiële- als psychosociale en andere oorzaken van schulden. Het kan daarbij bijvoorbeeld gaan om relatieproblemen, de woonsituatie, de gezondheid, de verslaving en de gezinssituatie."

Problematische schuldensituatie

Onder problematische schuldensituatie wordt verstaan dat "financiële problemen en schulden zodanig van omvang zijn (dan wel toenemen) dat huishoudens niet langer in staat zijn zelfstandig hun financiële verplichtingen na te komen".

2.5 Visie

Aan inwoners met (dreigende) problematische schulden bieden wij integrale schuldhelpverlening aan, waarbij niet alleen aandacht is voor de financiële oplossing van schulden. Om de financiële problemen met succes en duurzaam te bestrijden, zullen de achterliggende problemen of oorzaken van het probleem ook in kaart worden gebracht. Daarnaast zal worden getracht om problematische schulden te voorkomen. De gedachte is dat iedereen moet kunnen participeren in de samenleving. Het hebben van schulden is een belemmering om actief deel te nemen in de samenleving. Bij het verlenen van hulpverlening verliezen wij de eigen verantwoordelijkheid van burgers niet uit het oog.

Aan deze visie ligt de achterliggende gedachte ten grondslag dat schuldhelpverlening zowel vanuit het perspectief van sociale zaken als vanuit het perspectief van de WMO wordt benaderd. Sociale zaken benadert schuldhelpverlening van oudsher vaak vooral als een financieel probleem. Vanuit het perspectief van de WMO kunnen problematische schulden een belemmering zijn voor participatie en om volwaardig deel te nemen aan de samenleving.

Op basis van deze visie en binnen de kaders van de Wgs is een aantal beleidsuitgangspunten geformuleerd. Per uitgangspunt zal worden beschreven wat de huidige situatie is, wat we willen bereiken, hoe we dat willen bereiken en welk resultaat we willen bereiken.

3. Beleidsuitgangspunten

Hieronder de (7) uitgangspunten voor de periode 2012 – 2016, waarbij steeds de volgende vragen aan bod komen:

- waar willen we naar toe?
- wat is de huidige situatie?
- hoe komen we van nu naar straks?
- en met welk resultaat?

3.1 Integrale benadering

Zoals in de visie staat aangegeven dient de schuldhulpverlening integraal plaats te vinden. Hierbij staat centraal dat er niet alleen oog is voor de financiële problemen van de cliënt, maar ook voor daarmee samenhangende immateriële problemen, zoals een verslaving. Een groot deel van de schuldenaren heeft namelijk niet alleen een financieel probleem. Vaak is er sprake van een achterliggende knelpunten of zijn er omstandigheden die van invloed zijn op het financiële probleem. Om de financiële problematiek duurzaam op te kunnen lossen, is het van belang dat de problematiek in samenhang in kaart wordt gebracht. Er zal dus moeten worden bekeken of de schuldenaar problemen heeft waarvoor ook andere hulpverlening ingezet moet worden. Voortbordurend op de ontwikkelingen in het sociale domein zal er op de lange termijn worden toegewerkt naar een aanpak waarbij de gehele gezinsproblematiek, rekening houdend met alle facetten van het leven bekeken wordt; problematische schulden zijn immers dermate ernstig dat dit gevolgen heeft voor het hele gezin.

Huidige situatie

PLANgroep werkt volgens een integrale aanpak. Bij de integrale intake wordt er specifiek gekeken naar de oorzaak van de problematische schuldensituatie en wordt er getracht om een totaalbeeld te verkrijgen van de situatie van de cliënt. Dit is namelijk van belang voor het bepalen van het meest geschikte vervolgtraject. Vervolgens wordt er op basis van hiervan een plan van aanpak opgesteld. Als er sprake is van multiproblematiek verwijst PLANgroep cliënten door naar andere instanties.

Strategie

- Continueren van doorverwijzing van cliënten met multiproblematiek naar andere instanties
- Aansluiten bij bestaande overlegstructuren in de zorg om de samenwerking en afstemming van hulp bij multiproblematiek op casusniveau te bespreken. Bovendien een goede verbinding realiseren met de in het kader van de eerder genoemde transitie nieuw te ontwikkelen (gebiedsgerichte) organisatievormen. Ketenpartners hebben elkaar nodig om de hulpverlening te laten slagen. In de meest verregaande vorm op basis van het concept “één cliënt- één huishouden”. Dit houdt in dat de organisaties die betrokken zijn bij de cliënt de hulp op elkaar afstemmen. Per casus worden in het netwerk van partners informatie uitgewisseld, afspraken gemaakt, vindt afstemming plaats en wordt de voortgang bewaakt. Bij de start van een hulpverleningstraject wordt bepaald waar de zwaarte van het probleem ligt en wie optreedt als casusmanager.

Resultaat

Voor 100% van de cliënten met multiproblematiek worden ook andere hulpverlenende organisaties ingeschakeld.

3.2 Brede toegankelijkheid

Uitgangspunt is een brede toegankelijkheid tot schuldhulpverlening. Hierbij staat centraal dat er zoveel mogelijk inwoners met problematische schulden worden geholpen, maar niet zonder grenzen. De bezuinigingsopgave vraagt namelijk wel om specifieke beleidskeuzes. Een brede toegankelijkheid betekent niet dat iedereen te allen tijde zomaar wordt geholpen. Zo is het van belang dat cliënten ook hun eigen verantwoordelijkheid nemen en bijdragen aan het mobiliseren en versterken van de eigen kracht (en die van hun netwerk). Het al dan niet slagen van een traject schuldhulpverlening is namelijk in grote mate afhankelijk van de inzet van de cliënt. Van de cliënt wordt verwacht dat hij of zij de eigen verantwoordelijkheid neemt. Dit betekent onder meer dat afspraken worden nagekomen, dat informatie op tijd wordt aangeleverd, dat tijdens het traject geen nieuwe schulden worden gemaakt en dat inzet wordt getoond. Bovendien wordt van de cliënt verwacht dat deze al het mogelijke doet om de

aflossingsmogelijkheid te vergroten door te solliciteren, mee te werken aan een re-integratietraject of aanvulling op het inkomen aan te vragen. Indien cliënten onvoldoende meewerken kan worden besloten worden om een traject te weigeren danwel te beëindigen.

Huidige situatie

Op dit moment komen alle inwoners (van 18 jaar en ouder) met een problematische schuldensituatie in aanmerking voor schuldhulpverlening, tenzij:

- inwoners onvoldoende gemotiveerd of te motiveren zijn. Uit onderzoek blijkt namelijk dat het slagingspercentage van ongemotiveerde cliënten in een schuldhulpverleningstraject zeer laag is.
- er sprake is van niet-regelbare schulden, zoals niet saneerbare CJIB boetes en fraudevorderingen. Deze schulden komen namelijk niet in aanmerking voor een schuldregeling. Hiermee wordt voorkomen dat deze cliënten voor een lange periode in een kostbaar stabilisatietraject komen, voordat de schuldensituatie kan worden aangepakt.
- er sprake is geweest van negatieve vroegtijdige uitval. Recidivisten worden voor een periode van twee jaar uitgesloten. Hiermee wordt voorkomen dat er continu tijd en geld wordt geïnvesteerd in inwoners die zich steeds niet aan de voorwaarden dan wel afspraken houden.

Ook ondernemers met problematische schulden worden geholpen. Niet door PLANgroep, maar door Menzing & Partners. Deze organisatie is in deze problematiek gespecialiseerd. Jaarlijks worden ca. 10 cliënten geholpen. De samenwerking verloopt via de gemeente Utrecht (Bureau Zelfstandigen).

Strategie

De huidige toegangscriteria zoals hiervoor vermeld, in stand houden en in beleidsregels vastleggen wanneer inwoners al dan niet in aanmerking komen voor een schuldhulpverleningstraject. De motivatie en de mate van het nemen van eigen verantwoordelijkheid zijn hierin bepalend.

Resultaat

Schuldhulpverlening staat open voor alle inwoners van 18 jaar en ouder met een (dreigende) problematische schuldensituatie, mits inwoners voldoende gemotiveerd zijn en voldoende hun eigen verantwoordelijkheid nemen.

3.3 Individueel maatwerk

Een derde uitgangspunt dat ten grondslag ligt aan de bovenstaande visie is een vraaggerichte aanpak. Welke vorm van hulp ingezet wordt, is afhankelijk van de situatie waarin de cliënt zich bevindt en welke problemen aan de situatie ten grondslag liggen. De inzet van schuldhulpverlening is dus maatwerk. In sommige gevallen kan een adviesgesprek voldoende zijn om grotere schulden te voorkomen. In andere gevallen is het starten van een langer schuldhulpverleningstraject noodzakelijk. Wanneer sprake is van een crisis wordt direct hulp ingezet. Op basis van de persoonlijke en gezinssituatie wordt een passende vorm van hulp- en dienstverlening gezocht. Daarbij zal er afstemming plaats moeten vinden met partners binnen de zorgstructuren van de gemeente (zie paragraaf 3.1). Binnen deze hulpverlening wordt het netwerk van de burger zoveel mogelijk betrokken en ingezet. Dit netwerk kan bestaan uit familie, vrienden, bureaus, maar ook uit vrijwilligers. De rol van vrijwilligers wordt in paragraaf 3.4 nader uitgewerkt.

Huidige situatie

PLANgroep werkt volgens een maatwerk gerichte aanpak. De diversiteit van het cliëntenbestand is groot en dat vraagt om individueel maatwerk. Taalproblemen, culturele verschillen, opleidingsniveau en (werk)ervaring lopen zeer uiteen. Oplossingen zijn geen 'standaardoplossingen'. Daarbij staat centraal dat PLANgroep een groot beroep doet op de eigen verantwoordelijkheid van de cliënt. PLANgroep coacht schuldenaren 'situationeel'. Door deze manier van coachen kan de diversiteit van het cliëntenbestand op een goede manier gemanaged worden. Elke cliënt krijgt de begeleiding die hij of zij nodig heeft om binnen een zo kort mogelijke tijd tot een zo goed mogelijk resultaat te komen.

Strategie

Continueren van de huidige aanpak en zoals in paragraaf 3.1 aangegeven is, zal er meer afstemming plaatsvinden met de zorgpartners.

Resultaat

Alle cliënten ontvangen individueel maatwerk.

3.4 Aandacht voor preventie en nazorg

Zoals eerder aangegeven dient er sprake te zijn van een integrale aanpak van schuldhulpverlening, waarbij niet alleen aandacht is voor de financiële oplossing van schulden, maar ook het voorkomen van schulden. Naast het curatieve deel (hulp bij het oplossen van schulden) zal er daarom worden ingezet op preventie (voorkomen van schulden) en nazorg (het voorkomen van terugval). Bij preventie en nazorg gaat het in essentie om activiteiten die veel op elkaar lijken: het creëren van bewustwording ten aanzien het op orde brengen van de financiën, de risico's van schulden onder de aandacht brengen en vaardigheden en competenties aanleren om rond te kunnen komen van het beschikbare inkomen.

Huidige situatie

I.v.m. de bezuinigingen zijn de preventie- en nazorgactiviteiten met ingang van 2012 per direct beëindigd. Dit met de achterliggende gedachte om op korte termijn vrijwilligers hiervoor in te zetten. Deze activiteiten werden voorheen door professionals uitgevoerd.

Strategie

- Op dit moment onderzoekt het Algemeen Maatschappelijk Werk (Zuwe/Careyn) in hoeverre en op welke wijze vrijwilligers kunnen worden ingezet voor preventieactiviteiten en nazorgactiviteiten op het terrein van schuldhulpverlening. Ook het AMW ziet de complexe hulpvragen i.v.m. (onder meer) schuldenproblematiek oplossen. Het streven is om in de tweede helft van 2012 de aanzet te geven voor een Maatjesproject waarbij vrijwilligers ondersteunend worden ingezet als aanvulling op de huidige activiteiten van PLANgroep en op het professionele Algemeen Maatschappelijk Werk. Ook bij de aanbesteding zal hier rekening mee worden gehouden en zullen vooral de curatieve activiteiten (zoals het onderhandelen met schuldeisers) worden aanbesteed, waarbij gelijktijdig een goede samenwerking gevraagd zal worden met voorliggende (vrijwilligers)voorzieningen. Een grote meerwaarde hiervan is dat het minder kostbaar is en dat er veel potentieel bij vrijwilligers aanwezig is dat op dit moment niet of nauwelijks wordt benut. Dit zal nog nader worden uitgewerkt in een plan van aanpak.
- Steeds meer overheidsschuldeisers krijgen meer bevoegdheid om bedragen te vorderen, ongeacht of er voldoende op de rekening van de cliënt staat voor het bekostigen van bijvoorbeeld een maaltijd. Het gevolg is dat het bestaansminimum van mensen wordt aangetast en dat mensen met hun inkomen onder de beslagvrije voet (90% van de geldende bijstandsnorm) komen. Gemeenten hebben weinig invloed op deze landelijke ontwikkelingen. Wel zullen de mogelijkheden worden onderzocht om met verschillende instanties (waaronder schuldeisers) te werken aan het vroegtijdig signaleren van (dreigende) schulden.

Resultaat

Een duurzame totaalaanpak van de schuldenproblematiek met aandacht voor preventie, curatie en nazorg, waarbij professionals invulling geven aan het curatieve deel en vrijwilligers een centrale rol vervullen in de preventie- en nazorg activiteiten.

3.5 Kwaliteitsborging

De kwaliteit van de dienstverlening wordt geborgd door van de opdrachtnemer te eisen dat deze lid is van de NVVK, de brancheorganisatie voor schuldhulpverlening. De NVVK stelt kwaliteit hoog in het vaandel en stelt daarom diverse voorwaarden aan een organisatie of natuurlijke persoon die lid wil worden van de NVVK. Naast borging van de kwaliteit heeft dit keurmerk ook andere voordelen. Zo wil een groot aantal schuldeisers uitsluitend medewerking verlenen als de schuldhulpverlening wordt uitgevoerd door een organisatie die is aangesloten bij de NVVK. Bovendien beschikt het NVVK over brede kennis op het terrein van schuldhulpverlening en kunnen leden gebruik maken van het kenniscentrum.

Huidige situatie

PLANgroep is lid van de NVVK.

Strategie

Bij de aanbesteding van schuldhulpverlening vanaf 2013 zal in het programma van eisen worden opgenomen dat de opdrachtnemer lid moet zijn van de NVVK.

Resultaat

Schuldhulpverlening in Stichtse Vecht wordt aangeboden conform de genoemde kwaliteitsnormen van de NVVK.

3.6 Korte wacht- en doorlooptijden

De Wgs schrijft voor dat het eerste gesprek voor het vaststellen van de hulpvraag binnen vier weken moet plaatsvinden. Indien er sprake is van een bedreigende situatie moet het eerste gesprek binnen drie werkdagen plaatsvinden. Onder bedreigende situatie wordt verstaan gedwongen woningont ruiming, beëindiging van de levering van gas, elektriciteit, stadsverwarming of water of opzegging dan wel ontbinding van de zorgverzekering.

Huidige situatie

In de Wgs is opgenomen dat de termijn voor het houden van een eerste gesprek voor het vaststellen van de hulpvraag binnen vier weken plaatsvindt. Dit is al verankerd in de werkwijze van schuldhulpverlening in Stichtse Vecht. Na aanmelding start de integrale intake binnen 10 werkdagen. Bij een bedreigende situatie vindt het eerste gesprek voor het vaststellen van de hulpvraag plaats binnen drie werkdagen.

Strategie

Huidige termijnen handhaven, deze termijnen vastleggen in de uitvoerende beleidsregels en opnemen in het aanbestedingsdocument. Bij bedreigende situaties of indien er een wachtlijst dreigt te ontstaan, krijgen gezinnen met inwonende kinderen voorrang.

Resultaat

Alle cliënten ontvangen binnen vier weken na aanmelding het eerste gesprek. Als er sprake is van een bedreigende situatie ontvangen cliënten binnen drie werkdagen na aanmelding het eerste gesprek.

3.7 Aandacht voor financiële zelfredzaamheid

Zelfredzaamheid zal worden gestimuleerd.

Huidige situatie

PLANGroep ondersteunt cliënten bij het vergroten van de financiële zelfredzaamheid door middel van advies en budgetbegeleiding, zodat de financiële zelfredzaamheid van de cliënt duurzaam verbetert. Op deze manier wordt voorkomen dat de cliënt na afloop van het traject terugvalt in de oude situatie.

Strategie

Continueren huidige aanpak en de mogelijkheden onderzoeken om vrijwilligers in te zetten voor het vergroten van de financiële zelfredzaamheid onder schuldenaren. Vrijwilligers kunnen een belangrijke rol spelen bij het vergroten van zelfredzaamheid onder cliënten. Een belangrijk uitgangspunt bij de inzet van vrijwilligers is dat zij professionele ondersteuning en training krijgen om deze taak goed te kunnen vervullen. Ook is het van belang dat er een goede afstemming plaatsvindt met de professionele schuldhulpverleners. Het is de bedoeling dat vrijwilligers ondersteunend worden ingezet als aanvulling op de werkzaamheden van professionals.

Resultaat

De financiële zelfredzaamheid van cliënten wordt duurzaam verbeterd.

4. Financiën

Het budget voor schuldhulpverlening in de meerjarenbegroting bedraagt € 167.267,-. Uitgangspunt is dat de schuldhulpverlening binnen dit budget wordt uitgevoerd. Door het toenemende beroep op schuldhulpverlening vanwege de economische crisis is er een risico dat dit budget ontoereikend is. Door de voortgang tussentijds te evalueren kan een dreigende overschrijding tijdig worden opgemerkt en kunnen er extra bezuinigingsmaatregelen worden genomen. Via de raadsinformatiebrief zal uw raad hierover worden geïnformeerd.

5. Vervolg

Na het vaststellen van dit beleidsplan zullen ter uitvoering van dit beleidsplan door ons college beleidsregels worden vastgesteld. Vervolgens zal in samenwerking met enkele lokale organisaties, zoals o.a. het Maatschappelijk Werk (Zuwe/Careyn), de Vrijwilligerscentrale en het kerkelijk sociaal werk er naar toegewerkt worden dat er dit jaar al vrijwilligers worden ingezet bij de schuldhulpverlening. Ten slotte wordt er een aanbestedingsprocedure gehouden ten behoeve van de uitvoering van de schuldhulpverlening vanaf 1-01-2013. Voor de volledigheid hieronder een schematische weergave van de globale planning:

Wat	Wanneer
Beleidsregels schuldhulpverlening	Juni 2012
Plan van aanpak inzet vrijwilligers	Juli 2012
Vorbereiding aanbestedingsprocedure	Augustus 2012
Afronding aanbestedingsprocedure	December 2012